

Dziennik Białostocki

Redakcja: Rynek Kościuszki 1, tel. 63. ♦♦ BIAŁYSTOK ♦♦ Administracja: Legionowa 1, tel. 11. Kassa 64.000

Zamach na Waldemarasa w Kownie Dyktator Litwy ocalał

1 adjutant zabity, drugi adjutant i adoptowany syn Waldemarasa ciężko ranni

KOWNO, 7.5. — Telegram własny naszego pisma. — Wczoraj o godz. 8 wieczór dokonano przed gmachem teatru zamachu na Waldemarasa, wysiadającego z samochodu.

Z tłumy oddano do Waldemarasa kilka strzałów rewolwerowych i rzucono dwa granaty ręczne.

Adjutant Waldemarasa zabity, kilka osób rannych. Waldemarasa ocalał.

Sprawy zamachu dotychczas nieujęci. Policja dokonała wielu aresztowań. (L.)

KOWNO 6.5. — Telegram własny naszego pisma. — Szczegóły zamachu na Waldemarasa są następujące:

Waldemarasa, będącego wielkim gwolennikiem muzyki, wybrał na koncert kwartetu petersburskiego, który przybył do Kowny na gościnne występy. Dyktatorowi Litwy towarzyszyła żona, 13-letni wychowanek, którego Waldemarasa przywołał z Francji i adoptował, oraz dwaj adjutanci.

Koncert miał się odbyć w gma-

Lekka rana w nogę odniosła p. Jodaitisówna, córka profesora uniwersytetu, która przypadkowo znalazła się w miejscu zamachu.

Zwłoki zabitego porucznika leżały przez pół godziny przed gmachem teatralnym, zanim pozwolono je zebrać do kosinicy.

Rannego kapitana umieszczono za kulisami teatru, skąd pogotowie zabrano go do szpitala.

Sprawy zamachu zdołali

zbiec i dotychczas nie zostali ujęci. W pierwszej chwili brak też wszelkich danych co do tego, z jakich kierunków oni pochodzili.

Nie wyjaśniła też niczego obława policji, zarządzona natychmiast w parku. Aresztowano wprawdzie około 60 osób, nie wydaje się jednak prawdopodobne, aby wśród nich byli sprawcy zamachu.

Zamach wywarł w mieście ol-

brzymie wrażenie. Policja dokonuje wciąż masowych aresztowań. Do późnej nocy nie można było niczego konkretnego dowiedzieć o rezultacie śledztwa.

KOWNO, 7.5. — Urzędowa litewska agencja telegraficzna ogłosiła o późnej godzinie nocnej komunikat o zamachu na Waldemarasa. Komunikat twierdził, iż „nieznany sprawca oddał z tyłu kilka strzałów” i że zabity adjutant Waldemarasa porucznik Gudinas został trafiony w głowę. Poza tem komunikat zapewniał, iż „o podobnych zbrodniach dotychczas nie wiadomo” i że „zabójcy udało się umknąć”. (L.)

KOWNO, 7.5. Godz. 10 przed południem. Zamach na Waldemarasa wywołał w urzędowych kołach litewskich ogromną konsternację.

Natychmiast po strzałach przed teatrem zebrała się Rada ministrów celem wydania odpowiednich zarządzeń.

Podczas gdy Waldemarasa występował za utrzymaniem, a na wet zaostrożeniem represji, inni ministrowie byli zdania, że zamach jest ostrzeżeniem, nakazującym złagodzenie teroru.

Ostatecznego postanowienia nie powzięto.

Policja polityczna prowadzi w dalszym ciągu dochodzenie, na razie bez wyniku. Aresztowania i rewizje trwają w dalszym ciągu. Zatrzymano wprawdzie kilkanaście osób, ale niema żadnych danych, wskazujących, że

między nimi znajdują się sprawcy zamachu.

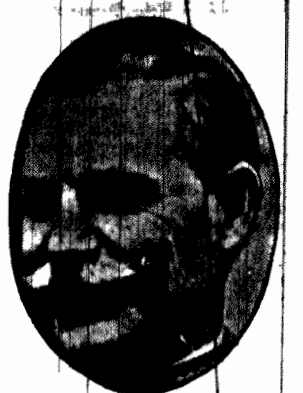
Policja wzięła wczorajszego zamach z zatrzymanym przed kilku tygodniami w Szawlach samochodem, naładowanym bombami i karabinami. Jest ona zdania, że sprawców należy szukać wśród zwolenników Plechajkisa i podtrzymuje swój fałszywy, jak się okazało pogląd, że samochód ów wysłała organizacja plechajkissowców z Wilna, a w ślad za nim wczorajszego zamachowców.

Analiza granatów znalezionych pod teatrem ustaliła, iż ich siła wybuchowa była tak wielka, że w razie eksplozji padłby nie tylko Waldemarasa wraz z całym otoczeniem, ale prócz tego znalazłoby śmierć wiele osób z wśród publiczności, a poza tem w cierpięłby sam gmach teatru.

Zabity porucznik Gudinas był zaufanym współpracownikiem Waldemarasa i jednym z głównych działaczy, który w czasie przewrotu dopomógł Waldemarasowi do uchwycenia władzy.

Ciężko ranny wychowanek Waldemarasa, który zresztą mówi tylko po francusku i nie zna wcale języka litewskiego, leży w agonii. (L.)

General Jacquemot

nowy dowódca francuskiej armii okupacyjnej w Nadrenii

Polityczna wizyta w Budapeszcie

Sekretarz stanu Grandi rewizytował w Budapeszcie, w imieniu Mussoliniego, dygnitarzy węgierskich, którzy bawili niedawno w Rzymie. Na zdjęciu Grandi rozmawia z ministrem spraw zagranicznych Walko.

Królewska podróż poślubna

Następca tronu hiszpańskiego, książę Alfons, bawił wraz ze swą młodszą siostrą, księżniczką Marią, w czasie podróży poślubnej w Londynie.

Zamach na Waldemarasa odpowiedzią na terror, aresztowania i wyroki śmierci

BERLIN, 7.5. Donosząc o zamachu na Waldemarasa, jeden tylko „Berliner Tageblatt” zamieszcza krótki komentarz, w którym stwierdza, że liczba zamachowców, którzy strzelali do Waldemarasa, dowodzi, iż nie ma się tu do czynienia z aktem poddyktowanym osobistymi motywami, lecz ze zorganizowanym zamachem politycznym.

Waldemarasa posiada licznych wrogów nie tylko wewnątrz kraju, ale także wśród emigrantów rozproszonych poza jego granice.

Litwa zupełnie odosobniona

próbując skłonić Litwę do zerwania węzłów z Polską

RYGA, 7.5. Na wezwanie Waldemarasa wyjechał wczoraj z Rygi do Kowny poseł litewski na Łotwie Dajlids.

Wylazł jego pozostałe w związku z poważnymi obawami rządu litewskiego wobec ujawniającego się ostatnio ściślejsze zbliżenie Litwy - łotewskiej i wzajemnych

Terorem, aresztowaniami, wyrokami śmierci i napelnianiem więzień utrzymywał Waldemarasa dotychczas swoje rządy i nie tylko zwałczal w najostrzejszy sposób nielegalną na Litwie partię komunistyczną, lecz również i socjal-demokratyczną.

Rozwiązanie partii socjal-demokratycznej w ubiegłym tygodniu było ostatnim zarządzeniem w tej dziedzinie i, jak dziennik przypuszcza, zamach wczorajski jest odpowiedzią na nie.

Wiedziń deklaryacji obu państw. Litwa w obliczu groźby jej zupełnej izolacji podejmie w najbliższym czasie szereg kroków w celu łotewskiego, aby go odwieść od zacieśniania węzłów z Polską. (L.)

Mowa polska w kościołach podporą moralności na Śląsku niemieckim

Polacy śląscy proszą nuncjusza papieskiego o prawa do modlitwy w ojczystym języku

BERLIN, 7.5. Kierownictwo Związku Polaków w Niemczech, posłowie sejmiku prowincji śląskiej i sejmików powiatowych, wystosowali do nuncjusza papieskiego w Berlinie Pacelliego i do wrocławskiego kardynała Bertrama obszernie uzasadnioną prośbę o interwencję, by w koncordacie pruskim zastrzeżono mniejszości polskiej w Niemczech naturalne prawo polskiej mowy ojczystej.

Rezplucja stwierdza, że język

Katastrofa samolotu naładowanego bombami 5 lotników zabitych

PARYŻ, 7.5. Nocy ubiegłej wydarzyła się na lotnisku le Bourget straszna katastrofa samolotowa. Podczas nocnych ćwiczeń runął

ze znacznej wysokości samolot z bombami, przy czym pod jego szczytami znalazło śmierć 5 lotników.

W pewnej chwili ujrano, że ze spadającego samolotu opuszcza się spadochron, który wylądował na lotnisku.

Jak się okazało, spadochron spadł bez pasażera, widocznie któryś z lotników nadaremnie usiłował opuścić się przy pomocy spadochronu, który mu się jednak wyrwał z rąk.

Zwłoki lotników, znajdujących się pod rozbitym samolotem narażone nie wydobyto, gdyż w samolocie znajduje się jeszcze kilka bomb, co przy pracy nocnej mogłoby spowodować nowe niebezpieczeństwo.

Król naftowy Harry Sinclair

powędrował do więzienia

NOWY JORK, 7.5. Wczoraj przy prowadzono do więzienia w Columbia znanego króla nafty Harry Sinclaire.

Sinclair ma do odsiedzenia 90 dni bezwzględnej aresztu za obrażenie trybunału sądowego.

Ofiary bestjalstwa pruskiego

Grupa artystów teatru polskiego w Katowicach, którzy stali się ofiarami rozbestwionych hakatywów w Opolu.

Wielki puchar srebrny w ręku Polaków Nowe zwycięstwo barw polskich w Rzymie

RZYM, 7.5. Wczoraj w 3-cim dniu zawodów hippicznych drużyna polska zdobyła wielki puchar srebrny ofiarowany przez ministerstwo wojny. Ekipa polska startowała w składzie: plk. Römmel, rtm. Królikiewicz i por. Starnawski, 11 pkt. karnych.

Drużyna polska przypało w u-

Trzecie miejsce zdobyła ekipa francuska: 25 pkt. karnych.

Kowno kupuje wyroby łódzkie Rokowania banków polskich z państwowym bankiem litewskim sprowadziły kupców kowieńskich do Łodzi

ŁÓDŹ, 7.5. W ostatnich dniach przybyła do Łodzi grupa przemysłowców i kupców litewskich z Kowieńszczyzny i okręgu kłajpedzkiego celem poczynienia zakupów łódzkimi towarami włókienniczymi.

Podjęto rokowania z szeregiem fabryk bawełnianych wielkiego i średniego przemysłu.

Jak się okazuje, przyjazd przemysłowców kowieńskich pozostaje w związku z pewnymi posunięciami w polityce gospodarczej rządu litewskiego oraz konferencjami delegacji banków polskich z dyrektorem banku państwowego Litwy i Związkiem banków litewskich.

Konferencje te doprowadzić miały do pewnych konkretnych wyników. (Ro).

Zakupy Sowietów na 700.000 dolarów u mniejszych fabrykantów łódzkich

ŁÓDŹ, 7.5. Toczące się od szeregu miesięcy rokowania między przedstawicielami sowieckiego Centroszozu z przemysłowcami łódzkimi doprowadziły do zawarcia transakcji na sumę 700.000 dolarów.

Znamienne jest, iż Sowiety nie poczyniły zakupów u wielkich fabrykantów, tylko u mniejszych, ponieważ wielcy przemysłowcy nie chcieli się zgodzić na sprzedaż towarów na zamówienie, tylko na odrębną sprzedaż ze składów. O-

BERLIN, 7.5. — Tel. wł. — Wobec tysiąca zaproszonych gości odbyła się premiera filmu p. t. „Wyspa wschodnio-pruska” promująca go łączność tej prowincji z resztą Niemiec.

Przed wyświetleniem filmu zabral głos pruski premier Braun i przyrzekł w imieniu rządu dalsze poparcie finansowe Prusom Wschodnim.

Berlin w ogniu bratobójczej walki

Od góry, w strzale zagrożonej policjancami rewizją przechodniów. Samochód pancerny w pogotowiu bojowym. Najlepszy materiał do barykad. Na niebezpiecznym rogu ulicy obsadzonym przez nolicie. Jedną z redut obronnych komunistów

Ograniczyć inwestycje państwowe, zreformować system podatkowy

Nowe wytyczne doradcy finansowego p. Ch. S. Deweya w sprawozdaniu za pierwszy kwartał roku bieżącego

Za kilka dni ukaże się w druku sprawozdanie doradcy finansowego p. Ch. S. Deweya za pierwszy kwartał roku bieżącego. Czołowe sprawozdanie dotyczy zagadnienia inwestycji państwowych i rezerwy publicznych, ogłaszamy je z zgodą autora.

Kapitał inwestycyjny w nowym państwie polskim — pisze p. Dewey — prawie że nie istnieje, a rząd, będąc dzięki swej władzy podatkowej, jedynym posiadaczem środków kredytowych, musi za pomocą funduszy obywatelskich i drogą uiszczenia niesłychanie zniszczonej rozszerzonej monopolu oraz przedsiębiorstwa oddziału państwa, lecz udzielać kredytów bezpośrednio prywatnym przedsiębiorstwom.

Typowym tego przykładem są koleje. Celem doprowadzenia ich do stanu obecnego rząd wydał z dochodu budżetowego 850 mil. zł. Długi państwowe polskie, wyszły obecnie 400 mil. dolarów, czyli około 15 dolarów na głowę mieszkańca.

Ogólna suma długoterminowych pożyczek zagranicznych, zaciągniętych przez państwo polskie w ciągu 10 lat niepodległości osiągnęła 461,000 tysięcy dolarów, z czego 250 mil. było zaciągnięte bezpośrednio po wojnie na wyżywienie ludności.

Zwrót podatku wpłaconego przez urzędników państwowych i komunalnych

WARSZAWA, 7.5. Na mocy zarządzenia ministra skarbu p. S. Weyna, wszystkich urzędników państwowych i komunalnych należy zwrócić przy wypłacie uposażenia służbowego w dniu 1 czerwca 1929.

Obywatelskie stanowisko robotników łódzkich

ŁÓDŹ, 7.5. Wiceprezydent miasta Łodzi p. Rafalski przyjął wczoraj delegację robotników sezonowych, która zaproponowała, aby z uwagi na wielką ilość bezrobotnych w Łodzi, tym robotnikom sezonowym, którzy pracują na robotach miejskich zmniejszyć ilość dni pracy, a w za-

Nadzwyczajne 10 procent do podatków na okres jednego roku

Na podstawie ustawy skarbowej z dnia 26 marca 1929 r. zarządził min. skarbu, iż w okresie od 1 kwietnia 1929 do 31 marca 1930 r. pobierany będzie nadzwyczajny dodatek w wysokości 10 proc. do uiszczanych w tym okresie podatków bezpośrednich, podatków pośrednich, opłat stempelowych, podatku spad-

Paniczny nastrój w Moskwie w oczekiwaniu zbrojnego starcia między zwolennikami Stalina i Rykova

RYGA, 7.5. Walki między dygnitarzami sowieckimi o władzę zaostrza się. Stalin odjechał do Moskwy oddane mu oddziały wojska. Każdej chwili oczekiwane jest zbrojne starcie między zwolennikami Stalina i Rykova.

Wielkie ćwiczenia oficerów rezerwy

Od 3-go czerwca powołanie na 6 lub 8 tygodni

Na zasadzie rozkazu ministra spraw wojskowych od 3 czerwca br. zostają powołani na 6 tygodni 8-tygodniowe ćwiczenia zwi-

WINIZUJEMY

Dziś: Stanisławowi. Jutro: Maril.

RADIO WARSZAWSKIE

WARSZAWA. (Dług. fal 1395 mtr.) Odsł. 11 m. 55: Sygnal czasu, hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny. Q. 12 m. 10: Program dla dzieci: Listy do dzieci wiewiórek, recytacje, koncert z płyt gramofonowych. Q. 13: Komunikaty lotnicze, meteorologiczne, oraz transmisja z Krakowa notowań giełdy zbożowej krakowskiej. Q. 15 m. 35: Komunikat harcerski. Q. 15 m. 50: „Kacik artystyczny L. S. Q.” (występ p. Kruckowskiego, art. teatr Qui pro Quo). Q. 16: Koncert z płyt gramofonowych. Q. 17: „Ochrona roślin w Polsce i zwalczanie szkodników” — odczyt dr. K. Strawińskiego. Q. 17 m. 25: „Skrytka pocztowa”. Q. 17 m. 55: Koncert w wyk. orkiestry, n. W. Lewingera, (skrzypce) oraz prof. L. Ursteina (akompaniament). Q. 19 m. 10: „O Polsce współczesnej” — wykład dla maturzystów prof. A. Janowskiego. Q. 19 m. 35: Skrytka pocztowa. Q. 19 m. 55: Komunikat konkursowe Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu. Q. 20 m. 15: Koncert wieczorny w wyk. p. E. Bandrowskiej-Turkiewicz (sopran), p. St. Franka (skrzypce) i prof. L. Ursteina (akomp.). Q. 21 m. 35: Literacki występ autorski Kazimierza Wroczyńskiego. Q. 22 m. 5: „Dzielnik komediodiarza” — pogódne wiersze Marijany Hemara. Q. 23: Transmisja muzyki tanecznej z Krakowa.

Aby zaspokoić najpilniejsze potrzeby odbudowy gospodarczej, rząd musi rozwinąć system podatkowy tak szybko, że niektóre grupy ludności poniosą nadmierne ciężary podatkowe. Od r. 1926 budżety wykazywały znaczną nadwyżkę. Polityka rządu, zmierzająca do pokrycia najpilniejszych potrzeb odbudowy gospodarczej i oświaty obywateli polskich przy pominięciu ciężkich podatków na te cele, mogła być godnie pochwalona, lecz z chwilą, gdy najbardziej pilne potrzeby zostały zaspokojone, zachodzi pytanie co do celowości dalszego kontynuowania tej polityki.

Rozwój gospodarki publicznej znacząco wyprzedził wzrost handlu, przemysłu i rolnictwa. Skutkiem zniszczenia wojennych Polska pozostała z wysoko niedostateczną ilością kapitałów, podatki przemysłowe i obrotowe pochłonięły dużą część dochodów zarobkowych. W rezultacie handel i przemysł pozostał bez dostatecznych rezerw, a brak kapitałów obrotowych jest tak wielki, że najmniej zwinione atmosferycznych lub innych przyczyn powoduje natychmiast wzrost wstąpi protestów, zwykle stopniowo, a nie natychmiast, do przedłużania terminów wekslowych.

Trwałost zapasy dewiz i złota

W końcu pan Prezydent podniósł kwestię ewentualnego założenia w Katowicach Politechniki, za przysługą do Warszawy woj. Gra-

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł delegacji popierać wysocy obywatelskie i koleżeńskie stanowisko robotników sezonowych.

Wiceprezydent Rafalski przyrzekł deleg

Dziesięciolecie 10 Pułku Ułanów.

TRZYDNIOWE ŚWIĘTO PUŁKOWE KU UCZCZENIU DWU PAMIĘTNYCH ROCZNIC.

Wczoraj rano, we wtorek 7 bm., rozpoczęły się uroczystości jubileuszowe zalogującego w mieście naszym 10-go Pułku Ułanów. Siedmioletni blisko (bo od 15 września 1922 r. trwający) pobyt „Dziesiątaków” w Białymstoku, nacechowany jak najpożywniejszym stosunkiem konsystującym tu oddziałów do miejscowej ludności, zjednał im szereg sympatii w najszerszych warstwach społeczeństwa, nie mówiąc już o kołach towarzyskich, które łączą liczne węzły naszej przyjaźni z rodzinami i członkami Korpusu Oficerskiego. Te to czynniki harmonijnego współżycia, przylączone do sentymentu, należnego bohaterstwu Pułkowi za werną służbę. Ojczyźnie czasu nawały bolszewickiej, złożyły się na wytworzenie serdecznego nastroju, który przenika Białostoczan w dniach obchodzonego właśnie podwójnego jubileuszu 10 Pułku Ułanów.

Dniem kulminacyjnym w tych uroczystościach jest jednakże dzień dzisiejszy, 8 maja 1929 r., właściwe święto doroczne pułkowe, ustanowione ku wieczystej pamięci najradośniejszego wydarzenia w dziejach Pułku.

Oficjalny dokument, Dziarsz Pułkowy, tak ten ewenement opiewa:

„Za ciężką pracę okresu zimowego nad Płyczą, za cały szereg walk w okresie wiosennym 1920 r., Pułk otrzymuje nagrodę, która przeszła najsmielsze jego nadzieje: napoił konie ułańskie w Dnieprze, tej naturalnej granicy dawnej Polski Chrobrych, Batorych i Jagiellonów. Odtąd jakiegokolwiek koleje w wojnie z Sowietami Pułk przechodził świadomość powodzeń polskiego oręża, osiągnięta nad Dnieprem, była tak wielka, tak silna w sercu każdego ułana, że mógł i może zawsze powiedzieć, iż w forsownym pościgu za nieprzyjacielem, w walce uległym, doszedł do Dniepru i w dniu 8 maja 1920 r. konia swego w tej rzecie napoił. Świadomość ta podtrzymywała ułanów w chwilach ciężkich odwrotu pod Warszawę i spowodowała, że duch w Pułku nigdy nie opadł. To też pomógł tę sławną kartę swojej historii bojowej, wybrał Pułk dzień 8 maja, jako dzień swego święta”.

Drugim tytułem obchodu jest — jak zaznaczono w nagłówku niniejszych uwag — dziesięcio-

lecie powstania Pułku. Wprawdzie istotna data narodzin „Dziesiątki” przypada na grudzień 1918 r. — co wykazuje świadectwo, zawarte w pomieszczonym obok szkicu historycznym, — atoli względy taktyczne kazały w tym wypadku pogwałcić kalendarz

i grudniową uroczystość przesunąć do dni majowych. Aby zaś nikomu nie mogło przyjść do głowy, że Ułani polscy chcą przy dwu ogniach upiec jedną pieczeń — w miejsce dwóch świąt jednodniowych ustanowili trzydniówkę, z następującym pro-

gramem: (Program uroczystości w pierwszym dniu święta tj. 7 maja wczoraj podaliśmy).

Dziś — 8 maja:

Godz. 9.30 — Msza polowa i defilada.

Godz. 11.30 — konkurs oficerski „Militari”.

Godz. 13.30 — wspólny obiad żołnierski.

Godz. 21 — bal w salonach Klubu Oficerskiego.

Jutro — 9 maja:

Godz. 16 — zawody konne.

Godz. 18 — ogólne zebranie Oficerów Pułku służby czynnej i rezerwy.

Godz. 21 — obiad i dancing w Klubie Oficerskim.

Obchody święta pułkowego 10 Pułku Ułanów mają już swoją tradycję. Pierwsze święto swoje, ustanowione uchwałą z dnia 11 listopada 1921 r., obchodził Pułk na pograniczu litewskim, około Starych Święcian, w 1922 r. Od tej chwili co rok Pułk czci uroczystości dzień 8 maja jako pamiątkę swojej sławy bojowej oraz wspomina Kolegów — Bohaterów, poległych za Ojczyznę, których wysiłek i zasługi nie-

zagina nigdy w pomroce niepamięci towarzysząc broni.

Drugie z kolei święto pułkowe, obchodzone już na miejscu stałego pokojowego postoju w Białymstoku, w r. 1923, pozostało niezatarte wspomnieniem uczestników. „Dziennik Białostocki” przez kilka dni z rzędu rozpiswał się szeroko na ten zajmujący temat. I tak w Nr. 98 z dnia 10 maja 1923 r. znajdujemy obszernie sprawozdanie z odbytych uroczystości, pełne entuzjastycznych pochwał dla rycerskich gospodarzy. „Staropolska serdeczność, rycerskość złotego wieku, gościnność wielkiego dworu, co to ściany swe rozszerza i cieniem lipy sędziwej miodne puhary ostatnia — błogość bez troski i dosytu, ciepło domowego ogniska, bratniej łączności i uczucie dumy — oto składniki atmosfery, która dyszała się tam, w onym dniu przepięknym”. I w ten desen długo jeszcze...

Jesteśmy głęboko przeświadczeni, że i tym razem nie będzie inaczej.

Solenizantom „Dziennik Białostocki” życzy z całego serca: ad multos annos!

Jak powstał, jak krwawił i jak zbierał wawrzyny bojowe 10 PUŁK UŁANÓW.

Rzut oka wstecz na ubiegłych lat dziesiątek.

Historia 10-go pułku Ułanów Litewskich bierze swój początek w pierwszym zaraniu odrodzenia Niepodległości. Począł go radość twórcza wyjarzmionego Narodu, który, zrzućwszy okowy, jał skwapliwie rozprostować członki i gotować się do zadań walkich swej duchowej i materialnej odnowy.

Wojna powsteczna narodów, wymodloną przez Wieszczę, do praw swych przywrócona, Najjaśniejsza Rzeczpospolita w dniu 11 listopada 1918 r. nie posłała Armii, ale Żołnierzy miała, tylu, ile serc pałało ku Niej miłością synowska, ile par ramion przeżyło się do Czynu. Nie w samej baśni tylko istniały uspijone bułce rycerskie; żyły one pośród niewolnych tłumów, czekając swojej pory...

Pierwszym odruchem ockniętego społeczeństwa było rozbrojenie okupacyjnych oddziałów niemieckich, zaskoczonych niespodzianym obrotem wydarzeń i upadłych na duchu.

A równoległe do tej żywiołowej akcji likwidowania najazdu szerszy się samorządnie — że go tu tak nazwiemy — posiew tworzenia Wojska Polskiego. Jak przysłowiowe grzyby po deszczu zaczęły wyrastać oddziały wojskowe, organizowane przez oficerów Korpusów Wschodnich, Legionów i innych oficerów b. armii zaborczych.

Wśród wielu innych podobnych organizacji powstał w grudniu 1918 r. — a więc w pierwszych tygodniach odrodzenia Polski — oddział konny ochotniczy z 50 szabel, z inicjatywą i pod komendą porucznika Wiktora Jakubowskiego w powiecie Wysoko - Mazowieckim. Uformował się doradnie, by wziąć natychmiast udział w rozbrajaniu okupantów.

W końcu tegoż miesiąca Komisja Wojskowa w Warszawie powierzyła pułkownikowi Władysławowi Obuch — Woszczajkiemu formowanie 10-go Pułku Ułanów w Piłkowie z tem, że wspomniany oddział konny miał stanowić jego zaczątek.

Podniesieni do godności pułku „Dziesiątacy” ruszyli bezwzględnie na rubież Ober-Ostu, by pełnić służbę kordonową.

W lutym 1919 r. jeden szwadron Pułku staje pod dowództwem śp. generała Iwaszkiewicza i wraz z dywizją litewsko-białoruską uczestniczy w walkach o Słonim i Baranowice. Jednocześnie tworzy się szwadron pierwszy, który odrzuca idzie w bój o Dzieciol, Nowojelnę, Nowogródek, Puszczę Nalibocką itd.

Po wyjściu szwadronu zbiorowego na front praca organizacyjna w pułku wzmagą się, dokonywując w ciągu tygodni takich przeobrażeń, jakie w innych warunkach trwają latami. Brak koni i broni uniemożliwiał Pułkowi wyruszenie w komplecie na pole chwały, gdzie sytu-

acja wymagała coraz to nowych posiłków. Nie mogąc uruchomić całości, tworzone z zadziwiająco pośpiechem szwadrony bojowe i wysyłano je kolejno na zagrożone odcinki. Wiele pomocy w tej mierze był Komitet Obrony Kresów, który dostarczał koni, ekwipunku i umundurowania. Dzięki połączonego wysiłkom organizacja Pułku posunęła się o tyle naprzód, że po kilku mniejszych oddziałach zdołano wreszcie wysłać większą formację na front. W tym czasie kończy się działalność bojowa szwadronu zbiorowego, wymieniona chlubnie po dwakroć w komunikatach Sztabu Generalnego. Na front Litewsko - Białoruski przybywają dalsze szwadrony linowe Pułku, wobec czego staje się już możliwym wycofanie stamtąd szwadronu zbiorowego, który z końcem kwietnia 1919 r. staje w Nowej Myszynie, gdzie ulega reformowaniu. Poszczególne plutony odchodzą do swoich szwadronów.

Na wysłaniu trzech szwadronów na front praca w Piłkowie bynajmniej się nie kończy. Organizuje się dowództwo Pułku, szwadron techniczny oraz szwadron czwarty, rozkwatowany na miejscu pierwszego w Bielsku.

Po tem bardzo pobieżnym (ze względu na szupłość miejsca w niniejszym artykule) zaznaczeniu prac organizacyjnych, wypada poświęcić parę chwil skupionej uwagi czynom wojennym Bohaterów Pułku.

Wcielony do grupy majora Zawistowskiego szwadron pierwszy pod dowództwem porucznika Wielowiejskiego, odbiera chrzest ogniowy w Bielieli w dniu 26 marca 1919, gdzie stacza zwycięską walkę z oddziałem bolszewickim, zdobywając sporo jeńców, broni i amunicji, a co najważniejsze dokonując wskazanego pilną koniecznością taktyczną uszkodzenia toru kolejowego na linii Lida - Baranowice. Dzięki temu zabiegowi zdobywa wielki tabor kolejowy w Sielcu.

W dniu 15-go kwietnia 1919 r. szwadron pierwszy łącznie z Kowieńskim pułkiem strzelców i oddziałami białostockiego pułku strzelców zdobywa Nowojelnę, poczem ściga nieprzyjaciela, wypartego z Nowogródka. Nocnym marszem porucznik Wielowiejski przeprowadza

swój szwadron na tyły sowieckie, w konnej szarży rozbija napotkaną kompanię nieprzyjacielską i na jej karkach zajmuje przeprawę w Koreliczach nad Serwecem. W akcji tej wyróżnił się patrol pod dowództwem podchorążego Olizara.

W lipcu 1919 r., w związku z ofensywą na Mińsk, w składzie grupy gen. Lasockiego, szwadron przechodzi Niemien i w uporczywych walkach, pokonując częste zasadzki i trudności terenowe, przechodzi puszcę Nalibocką, zdobywa w konnej szarży Naliboki, poczem nocnym napadem rozbija szwadron sowiecki w Derewnem. Akcję wieńczy bogata zdobycz w taborach, koniach wierzchowych, broni, amunicji i jeńcach.

Niemniej ruchliwa jest działalność drugiego i trzeciego szwadronów, przetrzucanych z jednej części odcinka na drugą, w celu łapania luk na froncie, co odbywa się w ciężkim trudzie wojennym, w ustawicznych walkach z nieprzyjacielem.

Szereg bohaterskich epizodów spłata wieńiec chwały dla obydwu szwadronów, uczestniczących w ofensywie na Mińsk, Rusaki, Liskowo, Szczepicze, (walka na bagnety), Kleck, Bobrujsk — oto płomienne róże tego wieńca, lśniącej purpurą królewską krwi za Ojczyznę przełanej. Ułan Lanc, podporucznik Buszyński, rotmistrz Jastrzębski i Lisowski, kapral Wolny — oto nazwiska, wpisane na chlubnej karcie tych zwojów i przewag. Walkami powyższymi zakończył się okres letni wojny Polsko - Sowieckiej w r. 1919. Front Litewsko - Białoruski opiera się już wtedy o rzekę Berezynę.

W początkach września 1919, w Chłopieniczach następuje połączenie wszystkich szwadronów Pułku, który wchodzi w skład 2 Brygady Jazdy. 10 Pułk Ułanów wraz z pułkami 3 i 4 Ułanów zostaje użyty do obsadzenia linii rzeki Płycy z zadaniem bronienia tej linii, oraz utrzymania łączności między 14 dywizją piechoty, broniącą Bobrujska a 9 dywizją piechoty,

działającą na Polesiu.

Od 17 września 1919 do 4-go marca 1920 r. Pułk obsadza poszczególne odcinki na prawym brzegu rzeki Płycy. Początkowo na północ od ujścia rzeki Oressy, później na południe od niej.

Okres ten wypełniają częste wypadki włąb terenów, zajmowanych przez nieprzyjaciela, i ciężka, nużąca jak nerwowa oboźna choroba służba placówek. Mimo to stałe pogotowie na siodle i w strzemionach, Pułk konsoliduje się wewnętrznie i nie przerywa szkolenia oficerów oraz szeregowych. Nie umniejszają gorliwości w tej mierze ani braki w zaopatrzeniu, ani niedostatki w ekwipunku, spowodowane wielce utrudnionym dowozem.

Księgi całej zapisać można bogatą po królewsku kroniką Pułku. Starcia, potyczki, podjazdy, wyprawy i przeprawy, godne zaiste pióra twórcy trylogii, następowały po sobie jak różowe (od krwi przełanej) i jasniejące (aureolą sławy) perły różańca, który „Dziesiątacy” „odmawiali” szablą, zapatrzeni w słodkie oblicze Tej, dla Kto-rej umrzeć jest rozkoszą.

W końcu kwietnia Naczelne Dowództwo rozpoczęło ofensywę na Kijów, celem oswobodzenia Ukrainy od Sowieckiego jarzma. Grupa Poleska, w skład której wchodziła 2 Brygada Jazdy w związku z tą akcją otrzymała zadanie osiągnięcia linii Dniepru. W początkach maja Pułk wyrusza do akcji, która ma na celu oczyszczenie od nieprzyjaciela całego obszaru, położonego w trójkącie pomiędzy Berezyną od północy i Prypecią od południa.

Po krwawych walkach Pułk dochodzi w dniu 8 maja 1920 r. w kilku miejscach do Dniepru przy ujściu Berezyny. W dniu tym ułani 10 Pułku jako przednia straż poją swe konie w Dnieprze, ziszczając sen stuletni i przepowiadnie Wernyhoru („powstanie Umęczona, skoro koń Ułana Polskiego ugasi swe pragnienie u Dniepruowego bro-

du”). Dzień ten 8 maja, dzień św. Stanisława, pocytuja „Dziesiątacy” za najszczęśliwszy i natchlebniejszy dla siebie, nadając mu więc znaczenie święta pułkowego i postanawiają obchodzić to święto z największą czcią po wieczne czasy.

Kolejnością przemian dziejowych po radościach i triumfach nadeszły chwile srogich doświadczeń dla żołnierskiego serca. Trzeba było rozpocząć odwrot, przyczem 10 Pułkowi przypadła w udziale odwrotu tego osłona. Szarpany przez nieprzyjaciela, odcina się na kształt odyńca, kładąc pokotem napastliwie ogary. W bezustannych bojach, brocząc obficie krwią własną i wraży szlak przebyty, 10 Pułk mija Mozyrz — Kalenkowice — Płycz. Stąd przetrzuca się do armii gen. Sikorskiego i zostaje wcielony do 15 Dywizji Piechoty Wielkopolskiej.

Z nią walczy pod Nowojelną, Wolkowskim, Świsłoczą, w Puszczę Białowieską, pod Czeremchą, nad Bugiem, Mordami i Siedcami, gdzie skład Pułku wynosi już tylko 15 oficerów i 75 szabel. Wysłany do Grodziska dla reorganizacji, już po 12-to godzinnym postoju (wiecej oczywiście w niezmiennym składzie) odmaszerowuje na Wyżogród, gdzie wchodzi w skład grupy Dolnej Wisły i bierze udział w krwawej walce pod Górą z korpusem jazdy bolszewickiej Gaja, poczem szybkimi marszami na Płońsk — Drobinię — Sierpiec podąża do Ciechanowa. Po 2 tygodniach uzupełniony wagonuje się do Grajewa i w Augustowie wchodzi w skład grupy gen. Rydza-Śmigłego, z którą uczestniczy w brawurowej ofensywie przez Litwę Kowieńską na Druskiéniki — Porzecze — Grodno — Lidę — Bielice — Nowogródek — Stółpce — Kojdanów.

Wycofany do rejonu Kowelskiego (grupa jazdy pułkownika Strzemińskiego), bierze wybitny udział w ostatnim wysiłku Wojsk Polskich na wschodzie i śmiałym rajdem na tyły bolszewików przez Puszczę Nalibocką — Kamień — Raków — Ro-

donkowicze — Ilja — Koścień — Nowe — do-ciera do Dok-szyc, gdzie zostaje zatrzymany rozkazem o rozejmie. Oficjalne zawieszenie broni ogłoszone zostało w dniu 15-go października 1920 r. na froncie wszakże weszło w życie dopiero w trzy dni później.

Można rzec o nim śmiało, że odnowił najświetniejszą tradycję kawalerii polskiej, które żyć będą wiecznie, krzepiąc ducha i wolę zwycięstwa u obecnych i przyszłych pokoleń rycerskich.

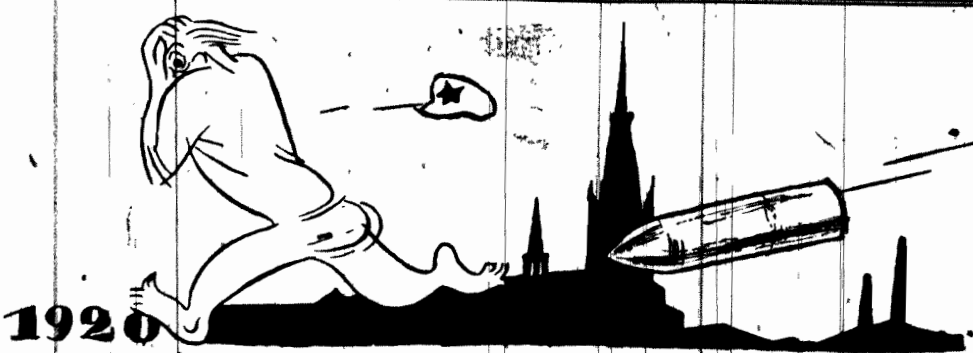
Srebrnym krzyżem orderu wojennego „Virtuti Militari” zostali odznaczeni:

Porucznik Arnoldt - Russocki Wiktor, por. Buszyński Henryk, kapral Boldowski Jan, chorąży Biedrzycki Tadeusz, plutonowy Brytko Kazimierz, kapral Cogiel Stefan, starszy ułan Czarnecki Stefan, rotmistrz Dąbrowski Jerzy, wachmistrz Jabłoński Antoni, kapral Jasiński Bonifacy, rotmistrz Jastrzębski Jerzy, st. ułan Kajfel Stanisław, porucznik Kulikowski Aleksander, plutonowy Landsberg Ludwik, ułan Lanc Jan, wachmistrz Matyszczuk Andrzej, porucznik Okulicz-Kozaryn Marjan, wachmistrz Roszkowski Franciszek, podporucznik Skarżyński Antoni, wachmistrz Strauch Aleksy, plutonowy Tetera Zygmunt, rotmistrz Wodziński Stanisław, porucznik Węclawowicz Andrzej i kapral Zaraniski Antoni.

Ponadto Krzyż Walecznych otrzymało 32 oficerów i 25 szeregowych,

Zdobycy materialna wojennych działań Pułku przedstawia się niemiennie imponująco: około 800 jeńców (w tem jeden kompletny sztab brygady i kilka takichże sztabów pułków), kilkadziesiąt koni, 26 ciężkich karabinów maszynowych, przeszło 1000 karabinów, kilka lokomotyw, 150 wagonów z prowantem i amunicją, liczny sprzęt telefoniczny oraz kasa dywizji sowieckiej.

Dokończenie artykułu na str. 4-ej.

1920

Do pracy nad podniesieniem kultury rolnej i dobrobytu wsi.

W numerze z dnia 28 kwietnia r. b. zamieściliśmy wiadomość o odbyciu w Urzędzie Wojewódzkim w Białymstoku kursu dokształcającego dla instruktorów rolnych sejmikowych i organizacji rolniczo-społecznych. Jak doniosło znaczenie dla ogółu instruktorów miało powyższe kurs, świadczy o tym fakt, że po zamknięciu zjazdu delegacja wybrana przez uczestników kursu złożyła na ręce Pana Wojewody gorące podziękowanie w formie adresu podziękowania przez wszystkich uczestników, następującej treści:

Do Jędrze Wielmożnego
Pana Wojewody Karola Kirszt
w Białymstoku.

„Uczestnicy kursów—instruktorzy sejmikowi i organizatorzy rolniczo-społecznych województwa białostockiego składają Panu Wojewodzie najgorętsze podziękowania za urządzenie na tak wysokim poziomie postawionych i nadzwyczaj pożytecznych kursów, których dodatnie skutki niewątpliwie przejawia się w naszej dalszej pracy nad podniesieniem kultury rolnej i dobrobytu wsi.

Równocześnie prosimy Pana Wojewodę o przesłanie w imieniu naszym wyrazów hołdu Pierwszemu Obywatelowi Kraju Panu Prezydentowi oraz ideowemu Twórcy i Organizatorowi życia gospodarczego Pierwszemu Marszałkowi Polski Józefowi Piłsudskiemu.

Jako pracownicy społeczni prosimy również o przesłanie wyrazów podziękowania Panu Ministrowi Rolnictwa za zuniifikowanie życia gospodarczego wsi polskiej”.

Dokończenie artykułu X-lecia 10 Pułku Uł.

(Patrz strona 3-cia).

Z pobytom na Wileńszczyźnie łączy się najmilsze wspomnienie Pułku: otrzymanie sztandaru pułkowego od godowej swej opiekunki, hrabiny Julji Potockiej. Podniosła uroczystość wręczenia sztandaru odbyła się w dniu 4 listopada, 1920 r., w kościele parafialnym w Parafianowie, w obecności Władz Wojсковych, przybyłych z kraju gości oraz przedstawicieli miejscowego społeczeństwa. Rozkaz Pułku, wydany w wigilię uroczystości wręczenia sztandaru, opiewał:

„W dniu jutrzejszym za zezwoleniem Naczelnika Państwa i Naczelnego Wodza Józefa Piłsudskiego pułk otrzymuje sztandar. Akt ten w życiu pułku jest najdonioślejszym, gdyż przezeń Ojczyzna oddarza pułk najwyższym symbolem zaufania, pokładanego w wnym żołnierzu, dając mu godło, pod którym żołnierz Polski walczy, zwycięża

lub w imię honoru. Jej umiera. Walcząc w ciągu dwóch niemal lat, nigdy pułk 10 Ułanów nie zawiódł pokładanej w nim nadziei. Wierzę, że i nadal każdy z nas, wierny tradycjom naszych dziadów, da swą krew i życie w obronie Ojczyzny, sztandaru i honoru pułku”.

Po zawieszeniu broń pułk jeszcze w ciągu dwóch miesięcy obsadza linię demarkacyjną od strony Sowietów, na odcinku Milcza—Gniezdziłów trwając na straży wywalczonych granicy. W połowie grudnia Pułk przechodzi do rejonu Brastawia, wchodząc w skład wojsk gen. Żeligowskiego. W grupie Biełłakonie pozostaje Pułk do wiosny 1921 r., poczem zostaje przetrzucony pod Wilno i staje w rejonie Landwarowa—Trok—Rudziszek, pełniąc służbę bezpieczeństwa od strony Litwy Kowieńskiej oraz likwidując częste wypadki litewskich partyzantów na terytorium polskie.

Służba ta na placówkach i patrolach trwa dla Pułku jeszcze przeszło półtora roku, a gdy inne oddziały już dawno oddają się spokojnej pokojowej pracy, na stałych kwaterach w kraju, Pułk wciąż jeszcze czuwa w ostrym pogotowiu i pierśią swoją osłania rubieżę ojczyzny przed zakusami wroga.

Dopiero latem 1922 r. przychodzi wiadomość o wyznaczeniu Pułkowi stałej siedziby w Białymstoku, dokąd przybywa, entuzjastycznie witany, w dniu 15 września tegoż roku i gdzie po dzień dzisiejszy stoi załoga. Miejsmy nadzieję, że i nadal dzielić będzie losy miasta, które dumne jest z tego, że w murach swoich gości „Dziesiątaków”, dzielnych Żołnierzy i dobrych Obywateli, najlepszych Synów Ojczyzny i pożytecznych członków społeczeństwa. Święto 10 Pułku Ułanów jest świętem Białegostoku. Niech żyją „Dziesiątacy”!

Ofiara na budowę kościoła ŚW. ROCHA.

Zł. 25 na budowę kościoła na Św. Rochu składają J. Dyrlaczkowie zamiast kwiatów na trumnę znanego człowieka s. p. Władysława Olaszewskiego.

Spór o siedzibę urzędu gminnego.

Mieszkańcy wsi i gminy Waczu pow. ostrołęckiego, mającej siedzibę we wsi Czarnie, pragnąc zmusić władze do ulokowania siedziby urzędu gminnego w Waczu samowolnie przewieźli materiał budowlany, przygotowany w Czarnie na budowę urzędu do Waczu.

Interwencja wójta gminy nie doprowadziła do rezultatu, wobec czego zwrócono się o pomoc do Starostwa.

Wyjazd p. Wojewody Kirszt do Śwłacka.

Pan Wojewoda Białostocki w towarzysztwie Naczelnika Wydziału Zdrowia Publicznego dr. Brodowicza udał się Śwłacka

pow. augustowskiego w sprawie zamknięcia budowy sanatorium dla alkoholików i narkomanów.

Z Rady Miejskiej.

Wobec zrzeczenia się inż. R. Wietorka stanowiska radnego miejskiego, prezes Rady Miejskiej prof. Młyński wystosował pismo do p. Antonowicza jako kolejnego kandydata z grupy nr. 10 z zapytaniem, czy przy-

muje mandat, czy też zrzeka się mandatu wobec piastowania stanowiska ławnika Magistratu.

Jak się dowiadujemy, p. Antonowicz prosił o 48-godzinny termin do namysłu.

Komisarz rządowy w Augustowie.

Wobec złożenia rezygnacji przez burmistrza m. Augustowa Halickiego p. Wojewoda zamianował p. Kazimierza Dunin-Markiewicza, b. starostę dzisieńskiego, obecnie referendarza

Urzędu Wojewódzkiego, komisarzem rządowym na m. Augustów, który w dniach najbliższych uda się do Augustowa celem objęcia urzędowania.

Nowy burmistrz m. Wołkowyska.

Dowiadujemy się, że burmistrz m. Wołkowyska p. Gołowski złożył rezygnację. Rada Miejska na ostatnim posiedzeniu wybrała na stanowisko burmistrza p. Wacława Karpińskiego.

go, dotychczasowego sekretarza biura powiatowego w Wołkowysku. Wczoraj nowy burmistrz przedstawił się w Urzędzie Wojewódzkim.

Echa syberyjskich mrozów.

Niema godziny w dzień czy w nocy, aby nie alarmowano biura Wodociągów o zalewie wodą ulic w różnych punktach miasta, z powodu pęknięcia dotychczas zamrzniętych głównych rur ulicznych. Cały personel techniczny Wodociągów,

znacznie powiększony, pracuje w ciągu całego dnia. W końcu ub. m. kontrola Wodociągów zarejestrowała 404 domów, pozabawionych wody. Ogółem było zamrzniętych rur głównych na przestrzeni 6 kilometrów.

To i owo...

— Wydział Wojewódzki na ostatnim posiedzeniu rozpatrzył i zatwierdził budżety pow. Związków Komunalnych: Augustowskiego, Białostockiego, Sokólskiego, Suwalskiego i Wołkowyskiego.

— We czwartki, soboty i niedziele w ogrodzie miejskim odbędą się koncerty w wykonaniu orkiestry 42 p. p. Dla dorosłych wstęp 30 gr dla uczniów i żołnierzy — 10 gr.

— Wydział Wojewódzki na swym posiedzeniu zatwierdził wiceprezesa Sejmiku Białostockiego za rok 1928-9 i miasta Białegostoku za tenże okres.

— Wydział Wojewódzki wyraził przychylną opinię w sprawie uzupełniających wyborów do Sejmiku w Suwałkach od gm. Andrzejów oraz do Sejmiku w Sokółce od m. Sokółki.

Osobiste.

W dniu 6 maja objął urządowanie wice-prezydent miasta mec. Ziemiński, który, jak wiadomo naszym czytelnikom, przed kilkoma tygodniami złamał nogę.

KOMUNIKAT.

W dniu imienin Pana Komisarza Stanisława Skalskiego Komendanta Powiatowego P.P. w Białymstoku, załoga Posterunku Kolejowego P.P. na stacji Białystok, dla uczczenia imienia tak zacnego i szlachetnego zwierzchnika, zamiast kwiatów składa na jego ręce, za pośrednictwem „Dziennika Białostockiego” 100 złotych do uznania na cele społeczne.

Życie sportowe.

PIŁKA NOŻNA.

W.K.S. 42 p. p. — Z.K.S. 3:1 (1:1)
W dniu 3-go maja odbył się na boisku 42 p. p. mecz o mistrzostwo A klasy. Gra do przerwy stała na niskim poziomie. Po zmianie bramek wojskowi przyszedli do głosu i uzyskali dwie bramki. W drużynie Z.K.S-u obrona tego dnia grała słabo.
— Rozgrywki o mistrzostwo B klasy 4-V-29 Makabi II—W.K.S. 42 p. p. 3:3 (2:1). 5-V-29 Sparta—W.K.S. 42 p. p. 6:0 (4:0) L. S.

KREM GAZIMI
METAMORFOZA
radikalnie usuwa piegł, opaleniznę, nagry, plamy, zmarszczki i inne wady cery.

„Apollo”
Cudowna para kochanków.
Wilma Banky, R. Colman
w przepięknym dramacie miłości, sensacji i intrygi pt.
„Płomień miłości”
Dzisiaj sensacja.
Początek 6⁰⁰, 8²⁵, 10³⁰ w.

„MODERN” Dziś niebywała premjera. Początek seansów o godz. 6⁴⁵, 8³⁰, 10³⁰ wiecz.
Jestto rasowy film, pełny powabów i pikanterii, odtwarzający życie wielkomiejskie.
Czarująca, uwodzicielska
BRYGIDA HELM
w swej najnowszej i najwspanialszej kreacji, jako
Kochanka Rozwolskiego
Wielki dramat intrygi i miłości, na tle porwujących przeżyć kobiety, która nie chciała okupić kariery pohańbieniem swej czci niewieściej.

DACHÓWKA CEMENTOWA
Marselska — 15 sztuk na 1 mtr. kw.
Białystok, Sobieskiego 22.

LEKARZ-DENTYSTA WŁODZIMIERZ JOSEF
Przeprowadził się na nowe mieszkanie z Warszawskiej Nr. 7 pod Nr. 4.
Telefon Nr. 69.
Przyjmuje od g. 10—11ej i od 4—7 w.

Dr. J. WALEWSKI
ChOROBY WENERYZYJNE, ZŁOŻONE I NIEZAPŁOŻONE
Przyjmuje rano i od 4—8 w. Kobietę 4—5 pp. Wniedziele i święta od 4—6 pp.
ul. Świdnicka 14 m. 3 Telefon 9-48

Opłazenia drzew

Potrzebna jest na
tychmasz gospodni do zajęcia się całkowicie gospodarstwem domowem i dzieckiem 7 letnim. Zgłaszać się do Administracji „Dziennika Białostockiego”.

Automobil
Ford'a używany lecz w dobrym stanie w ruchu sprzedaje się z powodu kupna nowego. Następujące części wymienione na nowe w 1928 r.: chłodnica, obrotowa resor, półoski tylne, tryb talerzowy, tłoki, hamulec, przrywacz, tego 5 opon nowych kilka delek. Cena dwa tysiące osiemset zł. Obejrzeć Hajnówka, Biuro Koleje Leśnych.